שמורות טבע בישראל NATURE RESERVES IN ISRAEL

409 4/1990 ניסן התש"ן

שמורת הר מירון

שמורת הר־מירון היא הגדולה שבשמורות החורש הים־תיכוני בישראל ושטחה כ-100,000 דונם. השמורה משתרעת על פני כל גוש רכס הרי מירון, שבו תשע פסגות המתנשאות מעל לגובה של 1,000 מ' מעל לפני הים. הגבוהה שבהן היא פסגת הר מירון (1,208 מ') שהיא הגבוהה שבפסגות הארץ, למעט החרמון.

בשל גובהו הרב של גוש מירון, יש בו ריבוי משקעים (כ־1,000 מ״מ ויותר), אשר ביחד עם סלעי הגיר והדולומיט הבונים אותו, יוצרים נוף קארסטי מגוון ובו טרשים, בולענים, עמודי סלע,

מערות ובורות עמוקים עם נטיפים.

הטופוגרפיה התלולה הקשתה על התיישבות האדם באזור מקדמת דנא, ועל כן קיים בה חורש ים־תיכוני מפותח ורצוף שכמעט ולא נפגע מידי אדם. החורש כולל עצי אלון מצוי ואלון תולע, שזיף הדב, אגס סורי וכן ערער ארזי וחוזרר החורש שזה בית גידולם היחיד בארץ.

עולם הפרחים עשיר במיוחד וכולל מספר מינים נדירים של רקפת יוונית, אדמונית החורש ומיני סחלבים.

שמורת החולה

שמורת החולה הינה שריד של אגם וביצות החולה אשר השתרעו בעבר על פני שטח של 63,000 דונם.

האגם נוצר בצפון בקע טקטוני של השבר הסורי־אפריקאי, אשר נחסם לפני כמליון שנה על ידי גוש כורזין־גדות. מי הנחלים שהתנקזו לעמק הסגור יצרו אגם וביצות בהם עולם קסום של חי וצומח.

בשנות החמישים החלה הקרן הקיימת לישראל ביבוש האגם והביצות ולאחר מאבק ציבורי הוחלט להשאיר קטע קטן ממנו כשמורת טבע.

ייחודה של שמורת החולה נובע מהיותה מקום מפגש נדיר בין צמחים ובעלי חיים אפריקאיים, אשר זהו קצה גבול תפוצתם הצפוני, כמו גומא הפפירוס, לבין צמחים ובעלי חיים ארופאים, אשר זה להם גבול התפשטותם הדרומי, כמו: אירוס הענף ואברת הנשר.

הצומח בשמורה מגוון ביותר – שנית גדולה, ערברבה שעירה, אשל הירדן ועוד. עולם החי מגוון אף יותר – צבי ביצה, שפמנונים ונוטריות הינם נציגים מבית הגידול המימי, לצד ג'מוסים הרועים באחו ובעלי כנף מרובים.

בעונת הנדידה הומה השמורה מעופות נודדים. מרשימה במיוחד נחיתת והמראת אלפי השקנאים אשר לנים בה בדרכם. בחורף שוהים בה רבבות ברווזים, אגמיות, קורמורנים ועוד, ובקיץ מקננות בה אלפי אנפות, לבניות, צפורי שיר ודורסים.

גמלא

שרידי העיר גמלא מתקופת הבית השני, שוכנים בתוך שמורת יער יהודיה שבגולן, הכוללת את הנחלים זויתן, משושים, יהודיה ודליות.

הגלן הוא רמה בזלתית ששורות הרי געש מזדקרים מתוכה. יופיו של הגולן חבוי בעמקי הקניונים שחתרו הנחלים בשכבת הבזלת ויצרו מפלים קסומים ומצוקי סלע בהם מקננים נשרים. העיר גמלא הוקמה על פסגה מבודדת בקצה שלוחה הנמצאת בין שני יובלים של נחל דליות. מיקומה האסטרטגי איפשר לבצר אותה בנוחות יחסית, שכן שביל יחיד מוביל אליה מכוון מזרח, ומשאר עבריה מדרונות תלולים ביותר.

במרד הגדול הניפה גמלא את נס המרד, ובהנחייתו של יוסף בן מתתיהו בוצרה בחומה. היא נפלה לאחר מצור ממושך ששמו עליה הרומאים. במשך הדורות נשכח מקומה של גמלא. היא זוהתה מחדש לאחר מלחמת ששת הימים ומשנת 1976 נערכות בה חפירות בנהולו של הארכיאולוג שמריה גוטמן, אשר חושפות לעיני כל את מכמניה וסודות עברה.

מוגש על־ידי רשות שמורות הטבע

Motif: Nature reserves in the north

Issue: April 1990

Designer: E. weishoff Size: 40 mm x 25.7 mm Plate nos.: 84-86

Sheets of 15 stamps

Tabs: 5

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: Offset

Sujet: Parcs nationaux du nord Emission: Avril 1990 Dessinateur: E. Weishoff Format: 40 mm x 25.7 mm No. de planche: 84-86 Feuilles de 15 timbres Bandelettes: 5 Imprimerie:

E. Lewin-Epstein Ltd. Mode d'impression: Offset

Motivo: Reservas naturales en el norte

Emision: Abril 1990 Dibujante: E. Weishoff Tamaño: 40 mm x 25.7 mm No. de planchas: 84-86

Pliegos de 15 sellos Bandeletas: 5

Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd. Sistema de impresion: Offset

חותמת יום ההופעה FIRST DAY CANCELLATION

The remnants of the town of Gamla from the time of the Second Temple are located on the Golan Heights, in the Yahudia Forest Reserve which also contains the Zavitan, Meshoshim, Yahudia and Daliot streams.

The Golan Heights are a basaltic plateau from which a series of extinct volcanoes rise aloft. The Golan's beauty is hidden in the depths of its canyons which streams have carved out from the basalt layer, forming enchanting waterfalls and steep cliffs where vultures nest.

The town of Gamla was built on top of an isolated crest at the far end of a ridge between two branches of Nahal Daliot. Due to Gamla's strategic location, with steep declivities descending on all sides, and with a single trail leading to it from the east, it was relatively easy to fortify the town.

In the Great Revolt, Gamla raised the banner of rebellion and, under the leadership of Josephus Flavius, the town was fortified with a rampart. After having withstood an extended siege by the Romans Gamla fell, and her fall claimed the lives of ninethousand inhabitants of the town and its surroundings.

In the course of time, the site of Gamla fell into oblivion. It was rediscovered and identified after the Six-Day War, and since 1976 regular digs are carried out there under the direction of archaeologist Shmarya Guttman, bringing to light all of Gamla's treasures and the secrets of her past.

Nature Reserves Authority

THE HULEH NATURE RESERVE

The Huleh Reserve is a remnant of the Huleh Lake and swamps which in the past covered an area of 63 sq km. The lake evolved in the northern part of a tectonic basin of the Afro-Syrian Rift that was blocked about a million years ago by the Korazin-Gadot formation. Draining into the blocked valley, the waters of the streams formed a lake and swamps containing an enchanted world of fauna and flora.

In the 1950s, the Jewish National Fund started draining the lake and its swamps, and only after fierce public protest was it decided to preserve a

small part of them as a nature reserve.

The Huleh Reserve's uniqueness lies in its being a rare meeting point of African plants and animals, such as Papyrus Reed, which reaches its northernmost limit of distribution here, and plants and animals of European origin, such as Yellow Iris and Bracken, which have their southernmost area of distribution here. The reserve's flora is infinitely varied - Purple Loosestrife, Great Hairy Willow Herb. Jordan Tamarisk and others. Even greater variety exists in the world of wildlife: Terrapin, Catfish and Coypu are representatives of the aqueous habitat. alongside Water Buffaloes grazing in the meadows, and large numbers of birds. In the migration season, the reserve is buzzing with migratory birds. Particularly impressive are the thousands of Pelicans landing and taking flight. In winter, the Huleh Reserve is populated by myriads of Ducks, Coots, Cormorants and others, and in summer, thousands of Herons, Egrets, songbirds and birds of prey nest there.

NATURE RESERVES IN THE NORTH

Mt. MERON NATURE RESERVE

Covering an area of 100 sq km, Mt. Meron Nature Reserve - Israel's largest mediterranean maquis reserve - extends over all the ridges of the Meron mountains whose nine pinnacles rise to a height of over 1000 m above sea level. The highest of these is Mt. Meron - the loftiest of Israel's mountain peaks west of the Jordan.

Because of its height, the Meron mountain group enjoys ample rainfall (over 1000 m) which, together with the limestone rocks and the dolomites of which it is built, create a varied karstic landscape with rocks, sinkholes, rock pillars, caves and deep pits with stalactitic and stalagmitic formations.

Due to the steep topography man has always found it difficult to settle in this region which still abounds in continuous, mature mediterranean maquis almost untouched by man. The maquis contains among others: Calliprinos Oak, Cyprus Oak, Bear's Plum, Syrian Pear and Prickly Juniper whose sole habitat this is in Israel.

There is an exceptional wealth of flowers, comprising several rare species of Round-leaved Cyclamen, Coral Peony and Orchid.

גלויות מרב שמורות טבע בישראל

MAXIMUM CARDS

Motif: Nature reserves in the north

Issue: April 1990 Designer: E. Weishoff Size: 105 mm x 145 mm

CARTES MAXIMUM

Sujet: Parcs nationaux du nord

Emission: Avril 1990 Dessinateur: E. Weishoff Format: 105 mm x 145 mm

TARJETAS POSTALES MAXIMAS

Motivo: Reservas naturales en el

norte

Emision: Abril 1990 Dibujante: E. Weishoff Tamaño: 105 mm x 145 mm

